

MODALLAR

Modallar yüklem havasını, modunu belirtmek için kullanılan kiplerdir. **Yüklemleri** her zaman V₁ durumundadır. Zaman zaman **continuous** olurlar.

Modals : Can, Could, May, Might, Should, Ought to, Must, Would, Will, Shall

Semi-modals : Dare, Need, Have to, Used to

Others : had better, be supposed to, be used to, be accustomed to etc.

CAN	
ABILITY ¹ (Yeterlilik) (present)	She can design well.
IMPOSSIBILITY ² (İmkansızlık)	That cannot be Tom - He is in New York now.
POSSIBILITY ³ (Olasılık) (present)	Smoking can cause cancer. Perhaps we can meet next week.
REQUEST (rica, istek) [Can I...] OFFER (öneri) [Can I...] PERMISSION (izin isteme / verme)	Can I have some cake please? Can I help you with those bags? "Can I leave the class early?" "Yes, sure"
ORDER (kızarak birşey yapmasını isteme) ⁵	If you carry on being horrible to your sister, Sophie, you can just go to bed! (<i>Kızkardeşine kötü davranmaya devam edeceksen, doğru yatağa-gidebilirsin-</i>)
SUGGESTION (tavsiye)	You can try another store, if you want.
DISBELIEF (İnanamama) [can't]	You cannot mean that. You must be kidding. (<i>Bunu kastediyor olamazsın. Şaka yapıyor olmalısın</i>)
INAPPROPRIACY/INACCURACY (Uygunsuzluk) [can't]	You can't wear that dress. It is indecent. (<i>Bu elbiseyi giyemezsin. Uygun/saygın değil.</i>) You cannot really call this small knife a gun. (<i>Bu küçük bıçağa bir silah diyemezsin/demen uygun değil.</i>)

CAN'T HAVE V ₃ ⁶	
IMPOSSIBILITY (İmkansızlık) (Past)	That cannot have been Tom because we knew he had gone to New York. (PAST) (<i>Bunu yapmış olan Tom olamazdı, çünkü biliyorduk ki Tom New York'a gitmişti.</i>)

NOT : Yeterlilik (**ability**) belirten **CAN** modalının kullanılmadığı yerlerde **to be able to** kullanılabilir.

- To be able to sing well was not sufficient enough to make her famous singer. [**to infinitive**]
- Will she be able to cope with the work? [**future tense**]
- He's never been able to admit his mistakes. [**present perfect tense**]
- I'm sorry that I wasn't able to phone you yesterday. [**past tense**]
- It's so wonderful being able to see the sea from my window. [**gerund**]

Can't be doing with ST/ SB : Katlanamamak

- I cannot be doing with people who complain all time. (*Sürekli şikayet eden insanlarla yapamam/insanlara katlanamam*)

¹ Yeterlilik (**ability**) anlamındaki **CAN** modalının geçmiş **COULD** veya **WAS/WERE ABLE TO** ile, geleceği ise **WILL BE ABLE TO** ile yapılır:

She **could** design well last year. (**PAST**) She ~~can have designed well~~ (Yanlış)

When the new road is built, I'll **be able to** drive to work in under half an hour.

Could ile **was/were able to** arasındaki fark için bkz. **COULD**

² İmkansızlık (**impossibility**) anlamındaki **CANNOT** modalının geçmiş **CANNOT HAVE V₃** modalıdır.

³ Sadece **present** zamanlı, gelecek zamanda **MAY/MIGHT/COULD** kullanılır, ihtimalden ziyade imkan belirtir.

⁴ Bu tür kullanımlarda **MAY I** tercih edilmeli. **CAN** modalının bu tarz kullanımları bazılarınca yanlış kabul edilir.

⁵ Informal ve sadece kızgınlık durumunda kullanılır. Bir cezalandırma amacı taşır.

⁶ **Can have V₃** diye bir modal yoktur.

COULD	
ABILITY (Yeterlilik) (Past)	She could play the guitar well when she was 7.
POSSIBILITY ⁷ (olasılık) (Present)	We could get married by next year. (<i>Gelecek yıl evlenebiliriz</i>)
REQUEST (Kibar rica) [Could you...]	Could you lend me £5?
PERMISSION (izin) [Could I...]	" Could I use your phone?" "Yes you could ." You said we could watch television when we've finished our homework.
SUGGESTION (öneri)	We could have dinner, if you like. (<i>Eğer istersen akşam yemek yiyebiliriz.</i>)
NECESSITY ⁸ (gereklilik)	Well, you could try to look a little more enthusiastic! (<i>Pekala, biraz daha istekli görünmeye çalışabilirsin</i>)

COULD HAVE V ₃	
IM/POSSIBILITY (olasılık) (Past)	You couldn't have left your bag on the bus, could you? (<i>Çantanı otobüste unutmuş olamazsın, değil mi?</i>) They told me that they had not received the letter yet. I could have sent the letter to a wrong address.
POSSIBILITY (olasılık) (Future) ⁹	By this time next week, I could have left for Washington. (<i>Gelecek hafta bu vakit itibariyle Washington'a doğru yola çıkmış olabilirim</i>)
POSSIBILITY which didn't happen ¹⁰ (Gerçekleşmemiş olasılık) (Past)	We could/might have gone to Spain last year, but we went to Alanya instead. (<i>Geçen yıl İspanya'ya gidebilirdik ama yerine Alanya'ya gittik.</i>)
NECESSITY ¹¹ (gereklilik)	I waited ages for you - you could've said that you weren't coming! (<i>Ağaç oldum - gelmeyeceğini söyleyebilirdin</i>)

COULD and WAS ABLE TO (=MANAGED TO)

Olumsuz cümlelerde aralarında fark olmasa da, olumlu cümlelerde BE ABLE TO ve/veya MANAGED TO ile COULD arasında kullanımlarında tercih edilme yerleri açısından farklar vardır:

a) Şu yüklerle hemen her zaman **COULD**: **see, hear, smell, taste, feel, remember, understand**

- We had a lovely room in the hotel. We **could see** the lake.

b) Geçmişteki genel yetenek veya izin durumunda **COULD** (general ability or permission in the past):

- My grandfather **could speak** five languages. (general ability)
- We were totally free. We **could do** what we wanted. (general permission)

c) Özel durumlarda (special situation), cümle pozitif ise **WAS ABLE TO** veya **MANAGED TO**:

- The fire spread through the building very quickly, but fortunately everybody **was able to / managed to** escape. (not **could**)
- The fire spread through the building very quickly, unfortunately many people **couldn't / was not able to** escape. (in negative sentences both are possible)

COULD DO WITH ST= need ST

- Your hair **could do with** a wash. (present) (*Saçlarının yıkanmaya ihtiyacı var*)
- Your hair **could have done with** a wash yesterday. (past) (*Saçlarının yıkanmaya ihtiyacı vardı*)

⁷ Olasılık anlamındaki **COULD** modalının geçmişi **COULD HAVE V₃** modalıdır

⁸ Genellikle öfke ile yanlış olduğu düşünülen davranışa karşı söylenir. Geçmiş **COULD HAVE V₃** ile yapılır. **MIGHT** da aynı anlamda, aynı şekilde kullanılır.

⁹ **MAY/MIGHT/COULD HAVE V₃** bir gelecek zaman zarfıyla gelecekte ihtimal için kullanılabilir.

¹⁰ Aslında TYPE III durumundaki IF CLAUSE yapısının if kısmı söylenmemiş şeklidir.

¹¹ **MIGHT/COULD HAVE V₃**

MAY/MIGHT ¹²	
POSSIBILITY ¹³ (Olasılık) (present OR future)	I'll write the date of the meeting in my diary, otherwise I may/might forget.
¹⁴REQUEST (rica) (present) [May I] OFFER (Teklif) PERMISSION (İzin isteme-verme)	May/might I use your phone? May/Might I drive you home? (<i>Sizi eve bırakabilir miyim?</i>) "May/Might I come in?" "You may come in if you want."
SUGGESTION (Öneri, tavsiye)	I thought we might/may go to the zoo on Saturday. (<i>Düşündüm de Cumartesi günü hayvanat bahçesine gidebiliriz</i>)

MAY/MIGHT HAVE V₃	
POSSIBILITY (Olasılık) (PAST)	She did not come to work yesterday. She may/might have been ill . (<i>Dün işe gelmedi. Herhalde hastaydı.</i>)
POSSIBILITY ¹⁵ (Olasılık) (FUTURE)	By next Friday I may/might/could have completed the report. (<i>Gelecek cumaya kadar raporumu tamamlayabilirim</i>)
POSSIBILITY which didn't happen (Gerçekleşmemiş olasılık) (PAST)	The plan might/could easily have gone wrong , but in fact it was a great success.

NOT:

1. **May/Might I** yaygın bir kullanımken, **May/Might you** şeklinde bir kullanım yoktur.
2. **MAY / MIGHT (JUST) AS WELL** madem öyle, yapmaktan bir kaybımız olmaz, yapalım bari anlamında kullanılır.
 - We have missed the bus. The next one comes next hour. We **may as well** walk.
 - If no one else wants this book we **might as well** give it to him.
3. **may/might be V_{ing}**
 - a) şu andaki ihtimal
 - Don't phone him right now. Their new-born **baby may/might be sleeping**.
 - b) gelecek için olası plan¹⁶
 - I **may/might be going** to Ireland in July.
4. **May SB/ST do ST** temenni, dua olarak kullanılır, devrik yapıdadır.
 - May God help you! (*Tanrı sana yardım etsin*)
 - May she rest in peace! (*Huzur içinde yatsın*)
5. **Be that as it may = nevertheless, however**
 - I know that he was tried hard; be that as it may, his work is just not good enough. (*Biliyorum çok çabaladı ama basitçe söylemek gerekirse yaptığı iş yeterince iyi değil.*)

¹² **MIGHT** ile **MAY** modalları birbirleri yerine kullanılabilirler. Reported Speech'lerde **MIGHT** modalı **MAY** yerine kullanılır: He said he **might** come tomorrow.

¹³ **MIGHT** modalının ihtimali **MAY** ile kıyaslandığında daha düşüktür. **COULD** daha ziyade bir belirsizlik belirtir. İhtimal sorgulaması yapılan sorularda seçeneklerde hem **CAN** hem de **MAY** vs. varsa, **CAN** tercih edilmemelidir.

¹⁴ Bu tür kullanımlarda **MIGHT I** oldukça resmidir (formal) .

¹⁵ **MAY/MIGHT/COULD HAVE V₃** bir gelecek zaman zarfıyla gelecekte ihtimal için kullanılabilir.

¹⁶ Bu yapı **continuous** yapılmaksızın da hemen hemen aynı anlamda kullanılır.

MUST	
NECESSITY (Zorunluluk-Gereklilik) (PRESENT) ¹⁷	You must be here by 10 o'clock. (=It's necessary that you be here by 10 o'clock.) I must wash the car tomorrow. You must wear these socks.
PROHIBITION (Yasaklama) ¹⁸	You must not wear these socks. You must not smoke in the classroom. It's strictly forbidden.
CONCLUSION (Sonuç çıkarma)	After that long walking you must be tired now. ¹⁹
SUGGESTION (Tavsiye)	He's very smart. You must meet him.
FRUSTRATION, ANNOYANCE (Öfke, kızgınlık)	Must the media exaggerate so much? (<i>Medya bu kadar abartmak zorunda mı?</i>)

MUST HAVE V ₃	
CONCLUSION (Sonuç çıkarma)	John looks very tired this morning. He must not have slept last night. (<i>John yorgun görünüyor. Dün gece uyumamış olmalı</i>). She got here very quickly. She must have walked very fast.

HAVE (GOT) TO ²⁰	
NECESSITY (Zorunluluk-Gereklilik) (PRESENT) ²¹	What time have you got to be there? Do we have to finish this today? [present] We'll have to start keeping detailed records. [future] Jackie's ill so they've had to change their plans. [p. perf.]

Comparison: MUST vs. HAVE TO

MUST daha çok bireysel zorunluluklar ile ilgilenmekteyken **HAVE TO** Dışarıdan gelen, resmi, kurumsal zorunluluk ile ilgilenir. Ancak **HAVE TO**'nun her iki anlam için de kullanılması gittikçe yerleşmekte ve özellikle Amerikan İngilizcesinde **MUST** deyince akla ilk olarak sonuç çıkarma (conclusion) gelmektedir.

- Nurses **have to** wear a uniform. [hastane düzeni]
- Nurses **must** wear the same uniform. [birden fazla üniformalarının olması kafa karıştırıyor]
- I **have to** collect the children from school at 3 o'clock. [okulun dağılma vakti saat 3]
- I **must** collect the children. [Eşimin işi vardı, dolayısıyla ben almalıyım]

NOTLAR:

must [informal] zorunluluk anlamında bir isim

- If you live in the country a car is a must. (*Şehirde yaşıyorsan araba bir zorunluluk*)

a must-do/-have/-see, etc. [informal] olmazsa olmaz anlamında

- The cashmere scarf is this season's must-have. (*Kaşmir eşarp bu mevsimin olmazsa olmazı*)
- It's a moderately entertaining film but it's certainly not a must-see. (*Orta seviyede eğlenceli bir film fakat kesinlikle bir "illaki seyredilmeli" değil.*)

¹⁷ Zorunluluk belirten **MUST** modalının geçmişi **MUST HAVE V₃** ile değil, **HAD TO** ile yapılır:

"Bill is not here. He **had to** leave early."

Zıttı ise **DON'T HAVE TO** veya **DON'T NEED TO=NEEDN'T** ile yapılır. **MUST NOT** yasaklama belirtir.

"You **don't have to** wear these socks" veya "You **don't need to/needn't** wear these socks."

¹⁸ Zıttı için özellikle **CAN** kullanılır.

"You **can/may/might/could** smoke in the classroom. I allow you to do."

¹⁹ Zıttı için **CANNOT** kullanılır.

"After that short tour you **can't** be so tired."

²⁰ Günlük kullanımda **GOTTA** hızla yerleşmekte. Ancak şimdilik "NOT STANDARD" kapsamında.

"I **gotta** go now.= I have (got) to go now."

²¹ **HAVE (GOT) TO** present tense için kullanılır. Başka bir zaman için tense göre çekimi yapılır.

SHOULD ²² /OUGHT TO	
DUTY, RESPONSIBILITY (görev, sorumluluk)	"Should I apologize to him?" "Yes, I think you should." You should be ashamed of yourselves.
NECESSITY (gereklilik)	There should/ought to be an investigation into the cause of the disaster. This computer isn't working as it should/ought to
SUGGESTION	You should / ought to give him a chance.
PROBABILITY	I enjoyed the first novel, so the new one should / ought to be good.
UNHAPPENED EXPECTATION : (PRESENT) gerçekleşmemiş beklenti. [should be V _{ing}]	She should be preparing the breakfast now. But she is sleeping instead. (<i>Şu anda kahvaltı hazırlıyor olmalıydı ama onun yerine uyuyor.</i>)
OFFER, ASKING APPROVAL (teklifte bulunma, onay isteme) [Should we or I]	It's rather cold in here. Should/Shall I (= Do you want me to) turn the heating on? Shall/should I put these books over there?
If, in case, for fear that veya lest cümlelerinde LESS POSSIBILITY (düşük ihtimal)	If you should change your mind, let me know. (<i>Fikrini değiştiren haberim olsun</i>) Should anyone call, please tell them I'm busy. (<i>Birileri ararsa, lütfen meşgul olduğumu söyleyin</i>) ²³ In case you should need my help, here is my number. (<i>İşte numaram, olur ya yardımınıza ihtiyacın olur.</i>) She gripped her son's arm lest he should be trampled by the mob. (<i>Kalabalıkta çiğnenmesin diye oğlunun kolunu sıkıca tuttu.</i>)
SURPRISE (şaşıрма)	I was just getting off the bus when who should I see but my old school friend Pat! (<i>Tam otobüsten iniyordum ki kimi göreyim, eski okul arkadaşım Pat</i>)

SHOULD HAVE V ₃	
NECESSITY (gerçekleşmemiş gereklilik-sorumluluk-yükümlülük) (PAST)	I had a test this morning. I did not do well. I should have studied last night. (<i>Dün gece çalışmam gerekirdi.</i>) My back hurts. I should not have carried that heavy box. (<i>Sirtım ağrıyor. O ağır kutuyu taşımam gerekirdi.</i>)
EXPECTATION (beklenti) ²⁴ (FUTURE)	The builders should/ought to have finished by the end of the week. (<i>İnşaatçılar hafta sonu itibarıyla işlerini bitirmiş olurlar / diye bekliyorum</i>)
SURPRISE (şaşıрма)	You should have seen her face when she found out we were kidding. (<i>Şaka yaptığımızı farketğinde yüzünün halini görmeliydin.</i>)

EXTRAS

a) British English'te I ve WE'den sonra **would** yerine [FORMAL and RARE]

- I **should like** a whisky before I go to bed. (=I **would like** a whisky...)

b) That clause'dan önce, tavsiye, aciliyet veya önem belirten bir yüklem, bir isim veya bir sıfat varsa that clause'un yüklemi her koşulda "bare infinitive" olur veya önüne **SHOULD** gelir. Bkz. SUBJUNCTIVE

- She **recommended that** Mr. Smith (**should**) take some time off.
- In **order that** training (**should**) be effective it must be planned systematically.

c) **OUGHT TO** bitişiktir. Geçmiş **OUGHT TO HAVE V₃** şeklinde yapılır. NOT **ought** ile to arasındadır.

- Such things **ought not to** be allowed. [**ought not to**]
- He **oughtn't to have been** driving so far. [**ought not to have V₃**]

²² Ayrıca bkz. SUBJUNCTIVE in THAT CLAUSE

²³ **SHOULD** ile başlayan cümle bir soru cümlesi değilse, TYPE I formatında bir if-clause'dur. Bkz. CONDITIONALS veya INVERSION (devrik yapılar.)

²⁴ Beklenti anlamı vermesi için geleceği gösterir bir zarfla birlikte kullanılmalı. Eş anlamlısı **BE SUPPOSED TO**

d) **HAD BETTER + V₁** Tavsiye belirten **should** gibidir. Ancak daha informal bir kullanıma sahiptir.

- You **had better** wear this suit. (*Bu takımı giysen daha iyi olur.*)
- You **had better** not drink any more. You will drive. (*içmesen daha iyi olur; araba kullanacaksın*)

e) **TO BE SUPPOSED TO DO** beklenti belirten **should** gibidir. Daha resmidir, özellikle tarifeli (scheduled) eylemler için kullanılır. **PAST** olduğunda beklentinin gerçekleşmemiş olduğu anlaşılır:

- The game **is supposed to begin** at 10:00. (*Oyunun 10'da başlaması gerekiyor*)
- Jack **was supposed to call** me last night. I wonder why he didn't. (*Jack'in dün beni araması gerekiyordu. Acaba niye aramadı?*)

NEED ²⁵	
LACK OF NECESSITY²⁶ (serbestlik, zorunluluk olmama hali)	I can hear you. You needn't / don't need to / don't have to shout. "Must I go?" "No, you needn't ." veya "Yes, you must "
NECESSITY²⁷ (gereklik zorunluluk) (PRESENT)	I don't think we need / need to ask him. "Need I go?" "No, you needn't ." veya "Yes, you must ."
²⁸NEED + V_{ing} (zorunluluk, pasif)	This room needs brightening up a bit. The batteries in the radio need changing . = (The batteries need to be changed.)

NEEDN'T HAVE V ₃	
IN SOMETHING NOT NECESSARY, BUT DONE (gerekmediği halde yapılmış şeylerde) [PAST]	He needn't have taken the umbrella (=He took the umbrella, but this was not necessary)

NOT: **NEEDN'T HAVE DONE** ile **DIDN'T NEED TO DO** farklı anlamdadırlar. **NEEDN'T HAVE DONE** yapılması gerekmediği halde yapılmış olan işlerde kullanılır. Karşılaştırınız:

- He **needn't have taken** the umbrella. (=He took the umbrella, but this was not necessary)
- He **didn't need to take** the umbrella. (=He did not take the umbrella as it was not necessary)
- He **didn't have to take** the umbrella. (=He did not take the umbrella as it was not necessary)
- It was Sunday I **didn't need to** get up early. So I slept till 12 o'clock.²⁹
- It was Sunday. I **needn't have got** up early but I woke up at 7 o'clock since I had totally forgotten that it was Sunday.³⁰

²⁵ **NEED** bir **semi-modal**dır: Hem **modal** hem de yüklem olarak aynı anlamda kullanılır:

I **need take** more exercise. [modal, olumlu cümle]

I **need to take** more exercises. [yüklem, olumlu cümle, present tense]

I **needn't take** more exercises. [modal, olumsuz cümle]

I **don't need to take** more exercises. [yüklem, olumsuz cümle, present tense]

MODAL olarak kullanımı gittikçe azalmakta ve çoğu bağlamda yüklem olarak kullanılmaktadır. Yukarıdaki çoğu örnek de yüklemlerden seçilmiştir.

Aynı zamanda **ihtiyaç** anlamında bir isimdir:

There is no **need** for it. (Hiç gerek yok.)

²⁶ BrE'de daha çok kullanılan bu yapı **NOT HAVE TO** ile eş anlamlıdır. Hem modal hem de yüklem biçiminde kullanılır.

²⁷ Zorunluluk belirten yapısı **MUST** modalını andırır ve genellikle yüklem tarzında yapılır:

"You **need to go**" rather than "You **need go**"

²⁸ Yüklem tarzında kullanılır, cümleye pasif bir anlam katar.

²⁹ "Günlerden pazardı. Erken kalkmak zorunda değildim. Bu yüzden 12'ye kadar uyudum."

³⁰ "Günlerden pazardı, erken kalkmam gerekmiyordu ama ben o günün pazar olduğunu tamamıyla unuttuğumdan saat yedide kalktım."

WILL	
FUTURE³¹ (Gelecek zaman)	Clare will be five years old next month. The train leaves at 8.58, so we'll be in Scotland by lunchtime. I'll see him tomorrow./I'll be seeing him tomorrow. It won't be easy to find another secretary. There'll be trouble when she finds out.
WILLINGNESS (gönüllülük)	I'll give you a lift. (Sizi ben bırakırım) Ask Ian if he'll take the package. (Ian'a paketi almak isteyip istemediğini sorar mısınız?) The car won't start. (Çalışmaz bu araba)
REQUEST/INVITATION	Will you give that to Tony when you see him, please? Will you join us for a drink, Evie?
CONDITIONAL SENTENCES (Type I)	If he's late again, I'll be very angry.
ORDER with anger or threat³² (kırgınlık veya tehdit taşıyan emirler)	Will you stop being such a pain! ³³ You'll go upstairs and you'll go straight to bed like your father told you! ³⁴
CERTAINTY (kesinlik) a) ALWAYS (her zaman veya genellikle öyle olan olaylarda)	Accidents will happen. ³⁵ Fruit will keep longer in the fridge. ³⁶ The product with the better-known brand name will always sell better. ³⁷ She's 85 now, but she will insist on doing all her own housework.
CERTAINTY (kesinlik) b) LIKELY (yüksek olasılıktaki tahminlerde)	That'll be Scott at the door. ³⁸ That'll be his mother with him. As you will all probably already know, election day is next week.

WILL HAVE V ₃	
CERTAINTY (gelecekte belirli bir zamanda olacak veya tamamlanacak işlerde)	By the time we get there, Jim will have left.

³¹ Özellikle geleceğe yönelik **söz, umut** ve **tahminlerde** kullanılır. Continuous yapısı (will be V_{ing}) planlanmış gelecek için kullanılır.

³² İçinde gizli bir "otherwise..." "Aksi takdirde..." anlamı taşır

³³ "Baş belası olmayı kesecek misin artık"

³⁴ "Şimdi doğru yukarı çıkacak ve babanın dediği gib uyuyacaksın"

³⁵ "Kazalar hep/her zaman olur."

³⁶ "Meyveler buzdolabında hep daha uzun dayanır."

³⁷ "Bilindik bir markası olan ürün her zaman daha çok satar."

³⁸ "Kapıdaki kesin Scott'tır"

SHALL ³⁹	
FUTURE⁴⁰ (Gelecek zaman)	If you do that one more time, I shall be very cross. I shall never forget you. (söz) So we'll see you at the weekend, shall we (= is that right)? I'm afraid I shall not/shan't be able to come to your party. (kanaat) Don't worry, I shall be there to meet the train. (söz)
WILLINGNESS (gönüllülük)	We shall (= intend to) let you know as soon as there's any news.
SUGGEST⁴¹ (öneri, teklif) [Shall I/we...] a) SHALL I / SHALL WE b) LET'S..., SHALL WE?	a) Shall we go out for dinner tonight? Shall I pick the children up from school today? b) Let's go by car, shall we? "Shall we hire a car?" "Yes let's" or "No, let's not"
ASKING ADVICE⁴² [Esp BrE]	What shall I wear to the party?
CONDITIONAL SENTENCES (Type I)	If he's late again, I'll be very angry. ⁴³
CERTAIN ORDER⁴⁴ (kesin emirlerde)	The school rules state that no child shall be allowed out of the school during the day, unless accompanied by an adult. (FORMAL) You shall go to the ball, Cinderella.

DARE ⁴⁵	
CESARET ETMEK (Çoğunlukla olumsuz cümlelerde kullanılır. Olumsuz cümlelerde yüklemden önceki TO atılabilir.)	She dare not complain. (modal) She doesn't dare (to) complain. (yüklem) I daren't/don't dare think how much it's going to cost. Everyone in the office complains that he smells awful, but nobody dares (to) mention it to him.
BU NE CESARET [how dare...]	How dare you! (Bu ne cürret, bu ne cesaret!) How dare you read my diary!(Ne cesaretle günlüğümü okursun?) How dare he tell me what to do!
CHALLENGE⁴⁶ (Olumlu cümlelerde, HOW soruları hariç, meydan okumak anlamındadır.)	"Why did he try to cross the river when the ice was so thin?" "Another boy dared him to do it." Wear the low-cut blouse with your pink shorts - go on, I dare you!

NOT: DARESAY suppose (sarırm, galiba) anlamında

- I **daresay** they'll serve us on the plane. (*Sarırm bize uçakta servis yapacak*)

³⁹ Future anlamında kullanılışı oldukça azalmış olmasına rağmen teklif anlamında hala sık sık kullanılmaktadır.

Özellikle **BrE** kullanımında **SHOULD** bunun past hali olarak kullanılır. (Will-would, shall-should)

⁴⁰ Özellikle geleceğe yönelik **söz, umut** ve **tahminlerde** ve sadece **I** ve **WE** özne olduğunda kullanılır. Continuous yapısı (shall be _{ing}) planlanmış gelecek için kullanılır.

⁴¹ Sadece **Shall I** veya **Shall we** şeklinde

⁴² Çoğunlukla Britanya İngilizcesinde yaşamaktadır. Amerikalılar buradaki **SHALL** yerine **SHOULD** kullanmayı tercih etmektedirler. Genel olarak sadece soru cümlelerinde kullanılır.

⁴³ Her halükarda will de shall de 'll olarak kısaltılmakta ve çoğunlukla da böyle kullanılmaktadır.

⁴⁴ Bu kullanımda eskide kalmaya başlamıştır.

⁴⁵ **Semi-modal**dır yani hem modal hem de yüklem olarak kullanılır. Negatif cümlelerde modal, pozitif cümlelerde ise daha çok yüklem olarak kullanılır. **Herhangi bir şeyi yapmaya cesareti olmak** (*to have the courage to do ST*) anlamındadır.

⁴⁶ Olumlu cümlelerde daha çok yüklem olan **DARE** kullanılır.

WOULD	
FUTURE in PAST ⁴⁷ (geçmişteki gelecek) [past of WILL]	He said he would be here at 8 o'clock. (<i>8'de burada olacağını söylemişti</i>) She hoped (that) we would come to her party. (<i>Partisine geleceğimizi umuyordu.</i>) I thought that he would refuse your invitation. (<i>Davetini reddedeceğini sanıyordum.</i>)
WILLINGNESS (gönüllülük)	She would not help me. (She refused to help) The car would not start. (It refused to start)
POLITE REQUEST a) [Would you...] ⁴⁸	Would you please pass the salt?
POLITE REQUEST ⁴⁹ b) WOULD YOU MIND...	" Would you mind if I left early?" "No, please" " Would you mind leaving early?" "No, please"
POLITE REQUEST c) IF YOU (JUST) WOULD...	If you would sign the register (Please sign it) If you'd just put your address on that back of the cheque. (Please write your address on its back.)
with CONDITIONAL SENTENCES (Type II)	She would look better if she had shorter hair. (=She would look better with shorter hair.) (If I were you,) I would go on foot. (Yerinde olsam yürürdüm)
with WISH CLAUSES	I wish you would be quiet for a minute. (<i>Keşke 1 dakikalığına sussan.</i>)
PAST HABIT ⁵⁰ (geçmişte kalmış alışkanlık)	<u>Weekends</u> we would/used to cycle to the beach. (<i>Hafta sonları sahile bisikletle giderdik.</i>) I used to have a Mercedes. (Burada would kullanamayız.) <u>Whenever we went to my Uncle Frank's house,</u> we would/used to play in the garden.

WOULD RATHER⁵¹ / WOULD SOONER / WOULD JUST AS SOON

1) *With a verb*: [would rather do ST] (present) [would rather have done] (past) Yüklemlerin yalın halde

- I would rather **read** than **walk**. [PRESENT] (=I prefer **reading** to **walking**.)
- We went by air, although I would rather **have gone** by sea. [PAST]

2.a) *With a sentence, present time*: [would rather SB did ST] kasıt PRESENT ama cümle simple past

- I'd rather he went by bus. (present) (=I prefer him to go by bus.)

2.b) *With a sentence, past*: [would rather SB had done ST] kasıt PAST ama cümle past perfect

- My friend took me to the student opera. I'd rather he had taken me to the theater instead.

NOTE: WOULD RATHER reported speech'te değişmez.

- He said, "I'd rather go by bus." He said he'd rather go by bus.

⁴⁷ Özellikle geleceğe yönelik **söz, umut** ve **tahminlerde** kullanılır. Continuous yapısı (will be V_{ing}) planlanmış gelecek için kullanılır.

⁴⁸ Aynı anlamda **COULD YOU** veya **CAN YOU** da kullanılır. **CAN YOU** ancak samimiyet durumunda kullanılır.

⁴⁹ **WOULD YOU MIND** ile yapılan cümlelerde iki kalıp vardır. Anlam farklarına dikkat ediniz:

[Would you mind doing ST?] [would you mind + V_{ing}]

Would you mind opening the window please? (Kapıyı açmanızın bir mahzuru var mı?)

[Would you mind if I did ST] [Would you mind + Sent.] dikkat **IF-CLAUSE** simple past tense olmalı

Would you mind if I opened the window? (Kapıyı açmamın bir mahzuru var mı?)

NOT 1: Would you mind if I did ST kalıbının if-cümlecığının zaman zaman present tense ile yapılmakta ama bu doğru kabul edilmemektedir:

Would you mind if I open the window?

Not 2: Bu kalıplarda olumlu yanıt vermek için **"NO"** kullanılır. **"YES"** cevapları ricayı geri çevirmede kullanılır.

⁵⁰ Sadece geçmişte yinelenmiş alışkanlıklar için kullanılır, **USED TO** ile eş anlamlıdır. Genellikle **WOULD** ile birlikte bir zaman zikredilir ve modal bu anlamıyla **State verbs** ile kullanılmaz. **USED TO** her durumda geçerlidir.

⁵¹ **WOULD RATHER** kendisinden sonra doğrudan isim almaz, yüklem veya tam bir cümle alır.

He would rather **have** a house in the town. (= I prefer a house in the town.)

WOULD LIKE / PREFER / LOVE = want WOULD HATE = don't want

a) kendilerinden sonra isim gelir

- Would you like a sandwich? [**Would you like ST**]
- Tom would like a lift today. (**Present**)
- Would you like coffee or would you prefer tea? [**would like ST**]

b) kendilerinden sonra yüklem geldiğinde yüklem TO alır.

- Would you like to come this way please? (Please come this way?)
- Would you like to have a cup of coffee? [**Would you like to do ST**]
- I would prefer to stay at home tonight rather than go to the cinema. [**I would prefer to do ST than do ST**]
- If you would like to go concert I will get a ticket. [**would like to do**]

NOT 1: Geçmişleri **WANTED** veya **DIDN'T WANT** şeklinde yapılır:

- Tom would like a lift now.
- Tom wanted a lift yesterday. (**Past**)

NOT 2: Bu yapıların perfectleri [**would like to have done**] unreal bir durum belirtir.

- I would like to **have written** to him. (But this was not possible)
- I would have liked a day off. (But I did not get it)

NOT 3: **WOULD PREFER "to V₁"** **Would Rather** ise "to" olmaksızın "**V₁**" alır.

- I'm tired. I'd rather not go out tonight.
- I'm tired. I'd prefer to stay at home tonight.

WOULD HAVE V₃

with CONDITIONAL SENTENCES (Type III)

I would have applied the job, if I had seen the advertisement. (İlanı görseydim işe başvururdum)

USED TO ise bir semi-modaldır *Geçmişteki alışkanlığı* ifade eder. Olumsuzu **Used not to/ usedn't/ didn't use to** ile yapılmaktadır. En yaygın olarak **didn't use to** tercih edilir. Didn't used to da kullanılmakta ama yanlış kabul edilmektedir.

- We used to have a railway station. But they closed it down.

BE/GET USED TO ST / DOING ST⁵² (alışkın olmak, be kısmı çeşitli zamanlarda çekimli olabilir)

- I'm used to weather in this country. [**be used to ST**]
- I'm used to driving on the left since I've been living in England for 5 years. [**be used to doing ST**]
- I was used to driving on the left when I was in England for 5 years.
- I think I will be used to living in this city in 5 years.⁵³
- I can get used to seeing your face. (joke) (Yüzünü görmeye alışabilirim.)

BE/GET ACCUSTOMED TO ST / DOING ST

BE FAMILIAR WITH TO ST / DOING ST= (alışkın/aşına olmak)

- I'm accustomed to tradition in this part of the world.
- Are you familiar with the computer software they use?

NOT: GONNA= going to, **GOTTA=** have got to, **WANNA=** want to

⁵² Used to ile used to doing St kalıpları birbirine karıştırılmamalıdır.

- I didn't use to live in that country. (to V₁) (Bu şehirde yaşamazdım.)

- I wasn't used to living in that country. (to Ving) (Bu şehirde yaşamaya alışmamıştım)

⁵³ sanırım 5 yıl içinde bu şehirde yaşamaya alışacağım